

შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის
ხარისხის მართვის 2025-2027 წლების
გეგმის

2026 წლის იანვარი - ივნისის
მონიტორინგის ანგარიში

გარემოს დაცვისა და ხოფლის მეურნეობის სამინისტრო

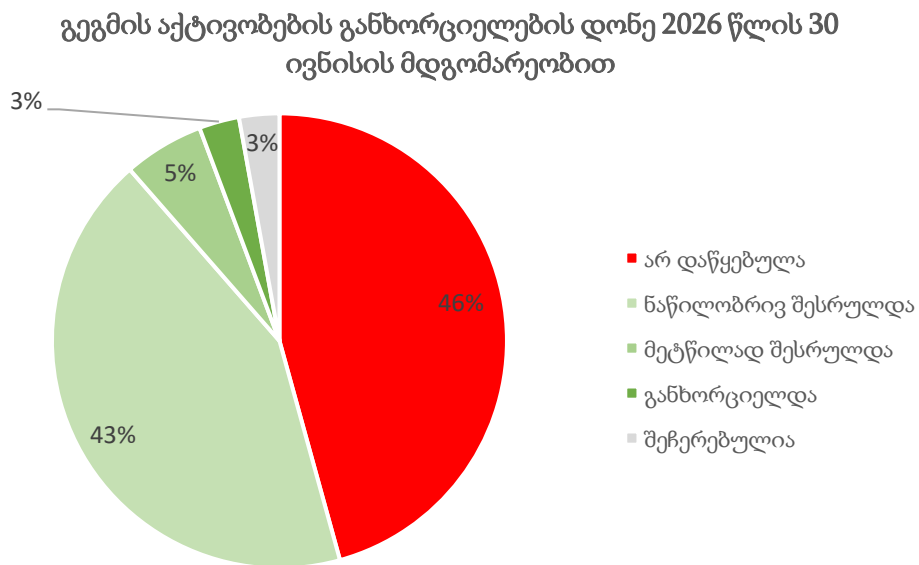
სარჩევი

მოკლე შეჯამება.....	3
შესავალი	5
ზოგადი პროგრესი.....	6
დეტალური პროგრესი 1.1 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით	9
დეტალური პროგრესი 1.2 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით	11
დეტალური პროგრესი 1.3 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით	14
დეტალური პროგრესი 1.4 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით	15
გამოწვევები და რეკომენდაციები.....	17
კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში	18

მოკლე შეჯამება

საქართველოს მთავრობის 2025 წლის 27 აგვისტოს N1438 განკარგულებით დამტკიცებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2025 - 2027 წლების გეგმა შავი ზღვის ზონისთვის წარმოადგენს სექტორული მიმართულების პოლიტიკის დოკუმენტს, რომლის მიზანია შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესება.

წინამდებარე ანგარიში მოიცავს სამოქმედო გეგმის აქტივობების შესრულების შესახებ ინფორმაციას 2026 წლის 1 იანვრიდან - 2026 წლის 30 ივნისის ჩათვლით. ანგარიშის პროექტი განხილული და შეთანხმებული იქნა შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშეწყობი სამუშაო ჯგუფის წევრების მიერ.

2026 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით განხორციელდა სამოქმედო გეგმის აქტივობათა 3% (1 აქტივობა), მეტწილად შესრულდა აქტივობების 5% (2 აქტივობა), ხოლო ნაწილობრივ - 43% (15 აქტივობა). არ დაწყებულია 16 აქტივობის განხორციელება (46%), ხოლო 1 აქტივობა (3%) შეჩერებულია შესაბამისი დაფინანსების არარსებობის გამო. საანგარიშო პერიოდში სამოქმედო გეგმის აქტივობების განხორციელების პროგრესმა შეადგინა 23%. ამოცანების ჭრილში განხორციელებული აქტივობების მიხედვით პროგრესი შეინიშნება 1.1 ამოცანაში, რომლის აქტივობები 48%-ითაა შესრულებული.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულ მნიშვნელოვან აქტივობებს შორის აღსანიშნავია ქ. ბათუმში განხორციელებული 93 სამრეწველო ობიექტის ინსპექტირება, მათ შორის სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის გეგმიური შემოწმება. ამტვერებადი მასალების განთავსებისა და ტრანსპორტირების დროს მტვრის ემისიების პრევენციის მიზნით ქ. ბათუმში შემოწმდა 12 ავტოსატრანსპორტო საშუალება, 72 სამშენებლო ობიექტი, ასევე დაფიქსირდა ბეტონის გზის სავალ ნაწილზე დაღვრის 2 ფაქტი და ამტვერებადი მასალის სველი მეთოდის გარეშე დამუშავების 6 ფაქტი. განხორციელდა საკანონმდებლო ცვლილებები, რომელიც 2026

წლის 1 ოქტომბრიდან ითვალისწინებს სანქციას საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში ამტვერებადი მასალის განთავსების ან/და რეალიზაციის წესების დარღვევისთვის.

გამწვანდა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 1.6 ჰა ფართობი ტერიტორია და დაირგო 6 ათასამდე ძირი მწვანე ნარგავი. ქ. ბათუმში კეთილმოეწყო 12 168 მ² ტროტუარი, ხოლო ქ. ფოთში - 11,000 მ² ტროტუარი. მოეწყო ავტობუსის 13 ახალი გაჩერება.

ქ. ბათუმის შიდასაქალაქო ავტობუსის 60-მა მძღოლმა გაიარა ეკომართვის ტრენინგი.

ქ. ფოთში განთავსდა ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ახალი ავტომატური სადგური, რომლის ამოქმედება განხორციელდება 2026 წლის მესამე კვარტალში.

აზოტის დიოქსიდის (NO₂) გაფრქვევების შესამცირებლად, მნიშვნელოვანი გამოწვევაა მოძველებული ავტოპარკი და ავტომობილების ჭარბი რაოდენობა ქ. ბათუმში განსაკუთრებით ზაფხულის სეზონზე, რის საპასუხოდ აუცილებელია სუფთა ავტომობილების და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მხარდაჭერის გაძლიერება. სამშენებლო სექტორიდან დაბინძურების შესამცირებლად, აუცილებელია რეგულაციების გამკაცრება და უკვე არსებული რეგულაციების აღსრულების პროცესის გაუმჯობესება. ჰაერის ხარისხის შეფასების სისტემის გაუმჯობესებისა და საზოგადოების გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლების კუთხით გეგმით გათვალისწინებული აქტივობების განსახორციელებლად საჭიროა 2026 წელს ფინანსური და ადამიანური რესურსების მობილიზება.

შესავალი

საქართველოს მთავრობის 2025 წლის 27 აგვისტოს N1438 განკარგულებით დამტკიცებული ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მართვის 2025 - 2027 წლების გეგმა შავი ზღვის ზონისთვის წარმოადგენს სექტორული მიმართულების პოლიტიკის დოკუმენტს. გეგმა მიზნად ისახავს შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შემცირებას და ძირითადი დამბინძურებლების დონეების ნორმის ფარგლებში შენარჩუნებას, რაც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე და გარემოზე. „ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის მონიტორინგისა და მართვის ზონებისა და აგლომერაციების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2021 წლის 30 აგვისტოს №2-1293 ბრძანების მიხედვით, ქ. შავი ზღვის ზონა მოიცავს აჭარის, გურიის, სამეგრელო-ზემო სვანეთისა და აფხაზეთის სანაპიროზე მდებარე მუნიციპალიტეტებს, განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ქ. ბათუმს. გეგმის მიზნების შესაბამისად სამოქმედო გეგმა აერთიანებს ოთხ ამოცანას. ესენია:

- ამოცანა 1.1 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის მყარი ნაწილაკებით დაბინძურების შემცირება
- ამოცანა 1.2 - შავი ზღვის ზონაში აზოტის დიოქსიდის (NO_2) გაფრქვევების შემცირება
- ამოცანა 1.3 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხისა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ჰაერის დაბინძურების ზემოქმედების შეფასების გაუმჯობესება
- ამოცანა 1.4 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება

წინამდებარე მონიტორინგის ანგარიში მოიცავს სამოქმედო გეგმის ამოცანებისა და აქტივობების შესრულების შესახებ დეტალურ ინფორმაციას 2026 წლის 1 იანვრიდან - 2026 წლის 30 ივნისამდე პერიოდში.

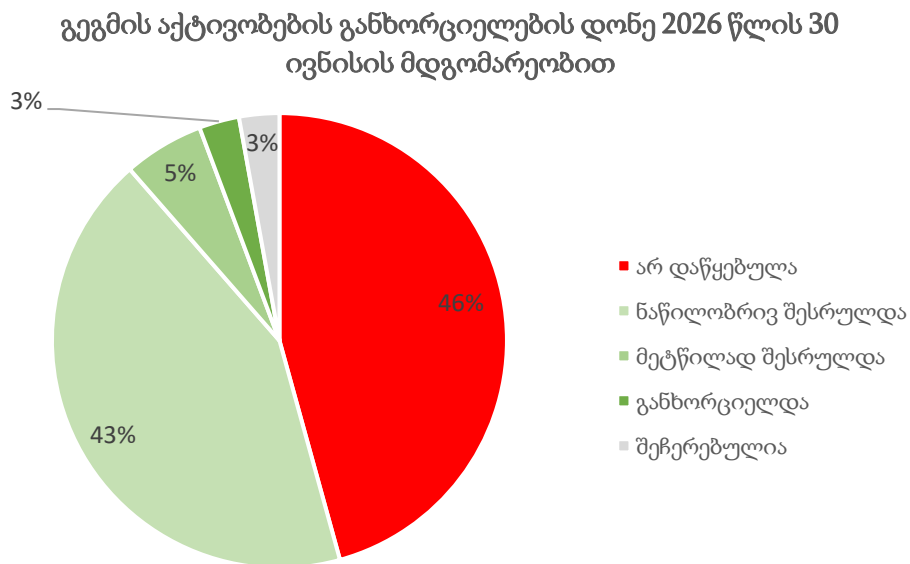
მონიტორინგის ანგარიში შემუშავდა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გარემოსა და კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტის ატმოსფერული ჰაერის სამმართველოს კოორდინირებით პასუხისმგებელი უწყებებისგან მიღებული სტატუს ანგარიშების საფუძველზე. ანგარიში შესაბამისობაშია „პოლიტიკის დაგეგმვის, მონიტორინგისა და შეფასების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 20 დეკემბრის N629 დადგენილებით განსაზღვრულ წლიური ანგარიშის შემუშავების მეთოდოლოგიასთან.

ანგარიშის პროექტი განხილული და შეთანხმებული იქნა საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2022 წლის 31 ოქტომბრის N2-812 ბრძანების საფუძველზე შექმნილი შავი ზღვის ზონის ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესების ხელშემწყობი სამუშაო ჯგუფის წევრების მიერ.

ზოგადი პროგრესი

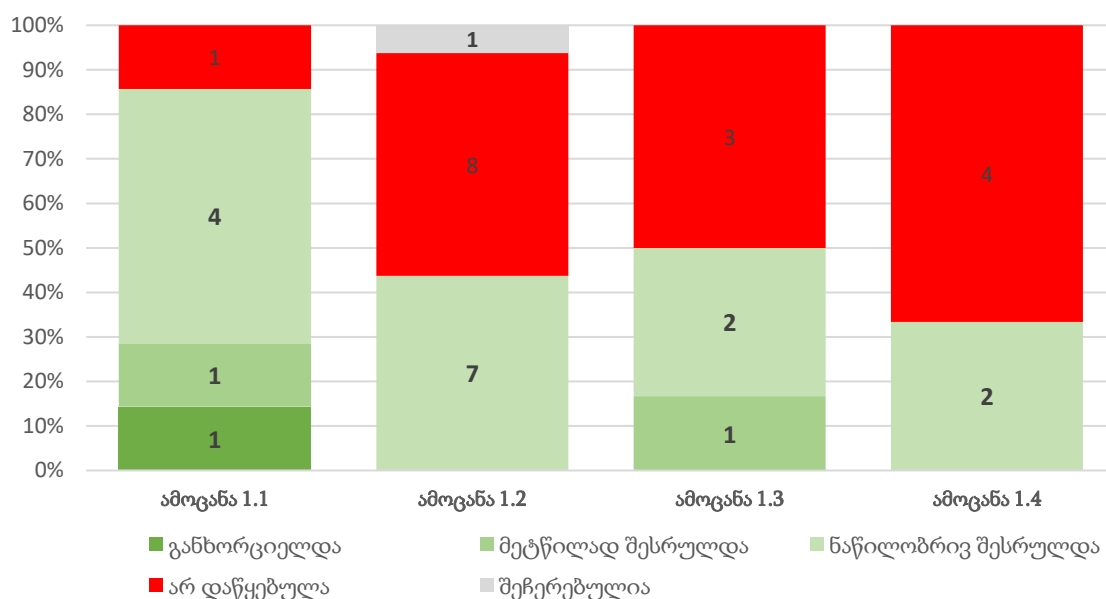
როგორც უკვე აღინიშნა სამოქმედო გეგმა მიზნად ისახავს შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესებას, რაც გულისხმობს ყველა ძირითადი მავნე ნივთიერების, განსაკუთრებით კი აზოტის დიოქსიდისა და უმცირესი ზომის მყარი ნაწილაკების (PM₁₀, PM_{2.5}) კონცენტრაციის შემცირებას.

2026 წელს სამოქმედო გეგმის ფარგლებში დაგეგმილი 35 აქტივობიდან მიმდინარეობდა 17 აქტივობის განხორციელება. 2026 წლის 30 ივნისის მდგომარეობით განხორციელდა სამოქმედო გეგმის აქტივობათა 3% (1 აქტივობა). აგრეთვე, საანგარიშო პერიოდის დასასრულს მეტწილად შესრულდა აქტივობების 5% (2 აქტივობა), ხოლო ნაწილობრივ შესრულდა - 43% (15 აქტივობა). არ დაწყებულა 16 აქტივობის განხორციელება (46%). 1 აქტივობა შეჩერებულია შესაბამისი დაფინანსების არარსებობის გამო. საანგარიშო პერიოდში სამოქმედო გეგმის აქტივობების განხორციელების პროგრესმა შეადგინა 23%.

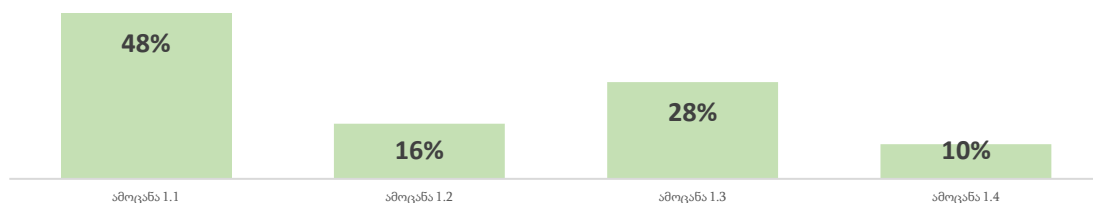

ამოცანების ჭრილში განხორციელებული აქტივობების მიხედვით პროგრესი შეინიშნება 1.1 ამოცანაში, რომლის აქტივობებიც 48% არის შესრულებული. 1.2, 1.3 და 1.4 ამოცანების პროგრესი 16%, 28% და 10%-ს შეადგენს.

სამოქმედო გეგმის განხორციელების დონე ამოცანების ჭრილში

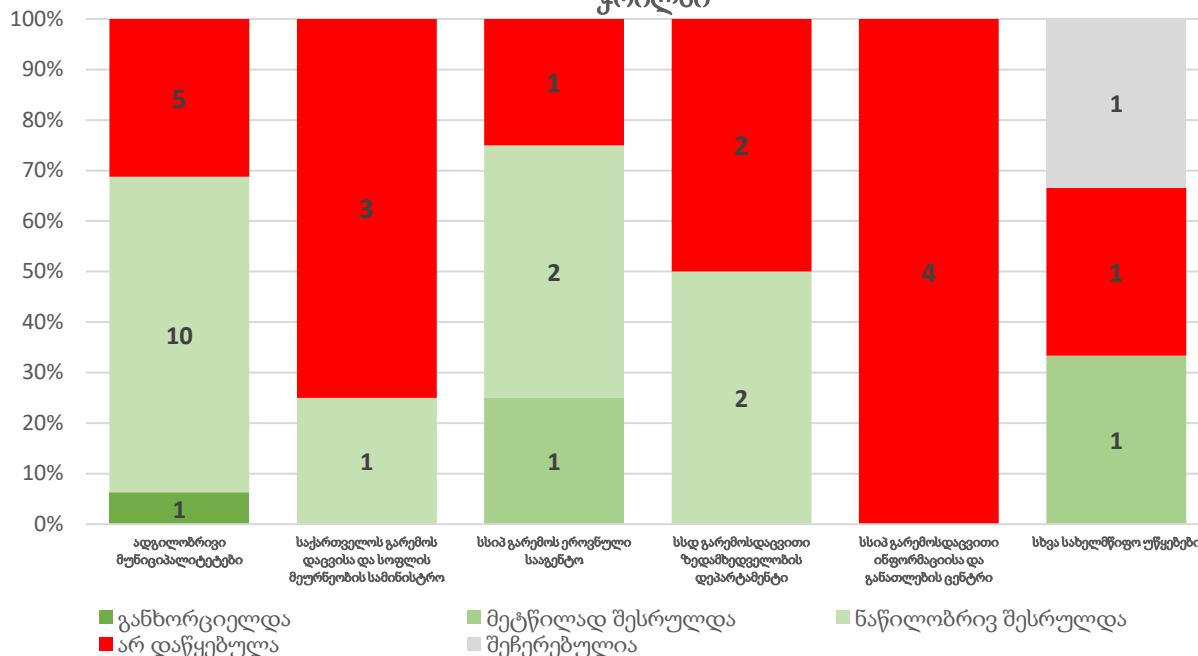

სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროგრესი ამოცანების ჭრილში, %

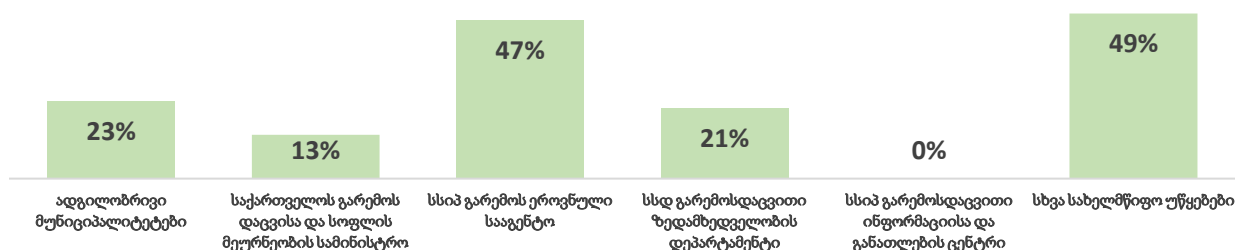

განმახორციელებელი უწყებების ჭრილში განხორციელებული აქტივობების მიხედვით მნიშვნელოვანი პროგრესი აქვს სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს (47%) და საქართველოს ინფრასტრუქტურის სამინისტროს (97%).

სამოქმედო გეგმის განხორციელების დონე პასუხისმგებელი უწყებების ჭრილში

სამოქმედო გეგმის განხორციელების პროგრესი პასუხისმგებელი უწყებების ჭრილში, %

საანგარიშო პერიოდში განხორციელებულ მნიშვნელოვან აქტივობებს შორის აღსანიშნავია ქ. ბათუმში გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის სისტემის გაძლიერების მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯები. კერძოდ, განხორციელდა 93 სამრეწველო ობიექტის ინსპექტირება, მათ შორის სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის გეგმიური შემოწმება. ამტკვერებადი მასალის ტრანსპორტირებისა და განთავსების ზედამხედველობის ფარგლებში, ქ. ბათუმში შემოწმდა - 12 ავტოსატრანსპორტო საშუალება, 72 სამშენებლო ობიექტი, ასევე დაფიქსირდა ბეტონმზიდი მანქანის გადაადგილებისას ბეტონის გზის სავალ ნაწილზე დაღვრის - 2 ფაქტი. ამტკვერებადი მასალის სველი მეთოდის გარეშე დამუშავების ფაქტზე გაფრთხილება მიეცა 6 ფიზიკურ და იურიდიულ პირს. განხორციელდა საკანონმდებლო ცვლილებები, რომელიც 2026 წლის 1 ოქტომბრიდან ითვალისწინებს სანქციას საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში ამტკვერებადი მასალის განთავსების ან/და რეალიზაციის წესების დარღვევისთვის.

საანგარიშო პერიოდში ღია გრუნტიდან მტვრის ნაწილაკების გაფრქვევის შესამცირებლად გამწვანდა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 1.6 ჰა ფართობი ტერიტორია და დაირგო 6 ათასამდე ძირი მწვანე ნარგავი. ფეხით გადაადგილების ინფრასტრუქტურის განვითარების კუთხით კი ქ. ბათუმში კეთილმოეწყო 12 168 მ² ტროტუარი, ხოლო ქ. ფოთში - 11,000 მ² ტროტუარი.

თითქმის დასრულებულია აჭარის 2 სკოლასა და 6 საბავშვო ბაღში სკოლამდელი აღზრდის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების გაზიფიცირების პროცესი, რაც შეამცირებს შეშის მოხმარებას. საანგარიშო პერიოდში ქ. ბათუმის შიდასაქალაქო ავტობუსის 60-მა მძღოლმა გაიარა ეკომართვის ტრენინგი. ქუჩების რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში, მოეწყო ავტობუსის 13 ახალი გაჩერება.

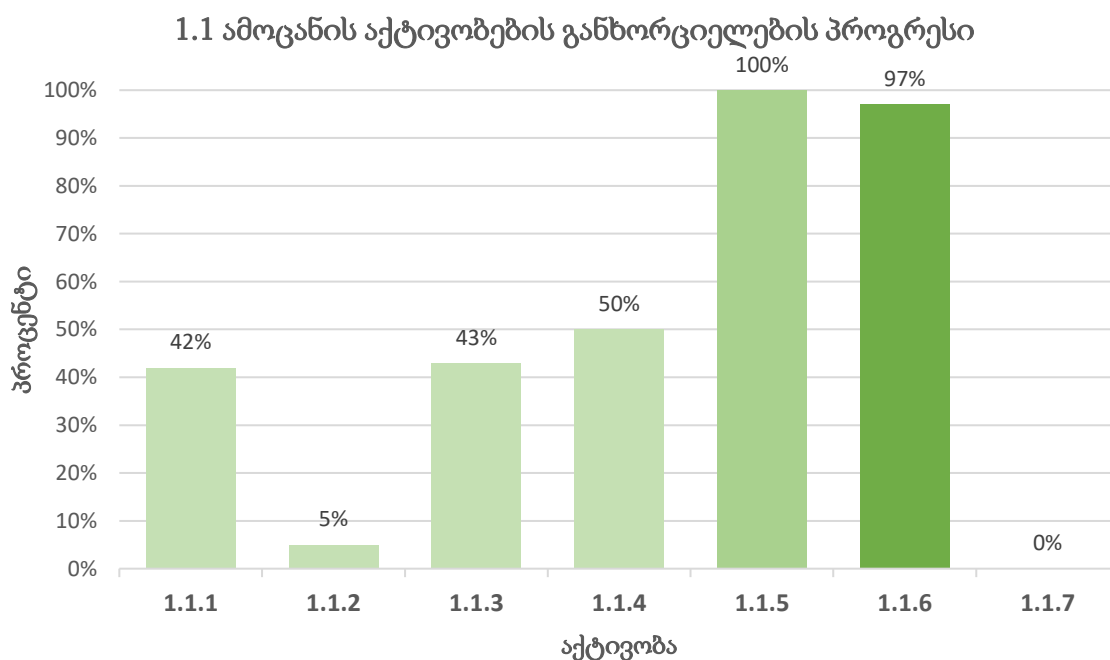
ქ. ფოთში განთავსდა ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ახალი ავტომატური სადგური, რომლის ამოქმედება განხორციელდება 2026 წლის მესამე კვარტალში. საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მოსამზადებელი სამუშაოები ეროვნული დონის ჰაერის ხარისხის მოდელირების სისტემის დანერგვისთვის.

დეტალური პროგრესი 1.1 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით

ამოცანა 1.1 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის მყარი ნაწილაკებით დაბინძურების შემცირება

პროგრესი

1.1 ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილი 7 აქტივობიდან, 1 - მეტწილად შესრულდა, 4 კი - ნაწილობრივ. შესრულების პროგრესმა შეადგინა 48%. სამოქმედო გეგმის ფარგლებში 1.1 ამოცანის განსახორციელებლად გამოყოფილი 32,777,984.00 ლარიდან საანგარიშო პერიოდში დაიხარჯა 6,398,220.00 ლარი.

საანგარიშო პერიოდში განხორციელებული აქტივობებიდან აღსანიშნავია, რომ ღია გრუნტიდან მტვრის ნაწილაკების გაფრქვევის შესამცირებლად ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაირგო 6 ათასამდე ძირი მწვანე ნარგავი.

აღსანიშნავია, 2026 წელს შავი ზღვის ზონაში გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის სისტემის გაძლიერების მიმართულებით გადადგმული ნაბიჯები. კერძოდ, საანგარიშო პერიოდში შავი ზღვის ზონაში გზდ-ს მიერ განხორციელდა 93 სტაციონარული სამრეწველო ობიექტის ინსპექტირება, მათ შორის, 5 ობიექტის (მ.შ. სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის) გარემოსდაცვითი პირობების გეგმიური (კომპლექსური) შემოწმება. ქ. ბათუმში მუნიციპალური ინსპექციის მიერ მშენებლობისა და დემონტაჟის დროს მტვრის ემისიების პრევენციის შესახებ რეგულაციების დარღვევისთვის შემოწმდა 12 ავტოსატრანსპორტო საშუალება და 72 სამშენებლო ობიექტი. ამტკერებადი მასალის სველი მეთოდის გარეშე დამუშავების ფაქტზე გაფრთხილდა 6 ფიზიკური და იურიდიული პირი. გამოვლინდა ბეტონზომიდი მანქანის გადაადგილებისას ბეტონის გზის სავალ ნაწილზე დაღვრის 2 ფაქტი. დამატებით, ქ. ფოთში გამოვლინდა ამტკერებადი მასალის გადაუხურავად ტრანსპორტირების 48 შემთხვევა.

განხორციელდა საკანონმდებლო ცვლილებები, რომელიც 2026 წლის 1 ოქტომბრიდან ითვალისწინებს სანქციას საქართველოს ყველა მუნიციპალიტეტში მეორეული საბურავების, შავი და ფერადი ლითონების ჯართის, ექსპლუატაციიდან გამოსული სატრანსპორტო საშუალებებისა და მათი ნაწილების, ასევე ადვილად აალებადი, ფეთქებადი ან ამტკერებადი მასალის განთავსების ან/და რეალიზაციის წესების დარღვევისთვის.

მნიშვნელოვანი პროგრესი დაფიქსირდა შავი ზღვის ზონის სკოლამდელი აღზრდის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში შეშის მოხმარებიდან ამოღების მიმართულებით. თითქმის დასრულებულია 2 სკოლასა და 6 საბავშვო ბაღში შესაბამისი სამშენებლო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

რისკები:

ამოცანის სრულყოფილად განხორციელებისა და მისი შედეგის ინდიკატორის სამიზნე მაჩვენებლის მიღწევისათვის, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია სამშენებლო სექტორიდან დაბინძურების შემცირება, რაც წარმოადგენს ქ. ბათუმში მყარი ნაწილაკების ძირითად ანთროპოგენულ წყაროს. ამ მხრივ აუცილებელია რეგულაციების გამკაცრება და უკვე არსებული რეგულაციების აღსრულების პროცესის გაუმჯობესება, განსაკუთრებით მშენებლობისა და დემონტაჟის დროს მტვრის ემისიების პრევენციის მიზნით. მყარი ნაწილაკებით ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შერბილებისთვის მნიშვნელოვანია ქ. ფოთსა და განსაკუთრებით ქ. ბათუმში რეგულარულად ხორციელდებოდეს ქუჩების სველი წესით დასუფთავება, რისთვისაც შეძენილი და გამოყენებული უნდა იქნას შესაბამისი რაოდენობის ტექნიკა. აგრეთვე, აუცილებელია განისაზღვროს ამტკერებადი მასალის განთავსების ან/და რეალიზაციის წესები და მოხდეს კანონმდებლობის ეფექტური აღსრულება ზედამხედველი უწყებების მიერ.

შემდგომი ნაბიჯები:

2026 წელს გაგრძელდება 1.1 ამოცანის ფარგლებში გეგმით გათვალისწინებული შემდეგი აქტივობების განხორციელება. კერძოდ:

- გაგრძელდება შავი ზღვის ზონაში არსებული საწარმოების ინსპექტირება;
- გაგრძელდება ამტვერებადი სამშენებლო მასალების განთავსების, რეალიზაციისა და ტრანსპორტირების ზედამხედველობა;
- გაგრძელდება ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მწვანე ნარგავების დარგვის და ტყის გაშენება-აღდგენის ღონისძიებები;

დეტალური პროგრესი 1.2 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით

ამოცანა 1.2 - შავი ზღვის ზონაში აზოტის დიოქსიდის (NO₂) გაფრქვევების შემცირება

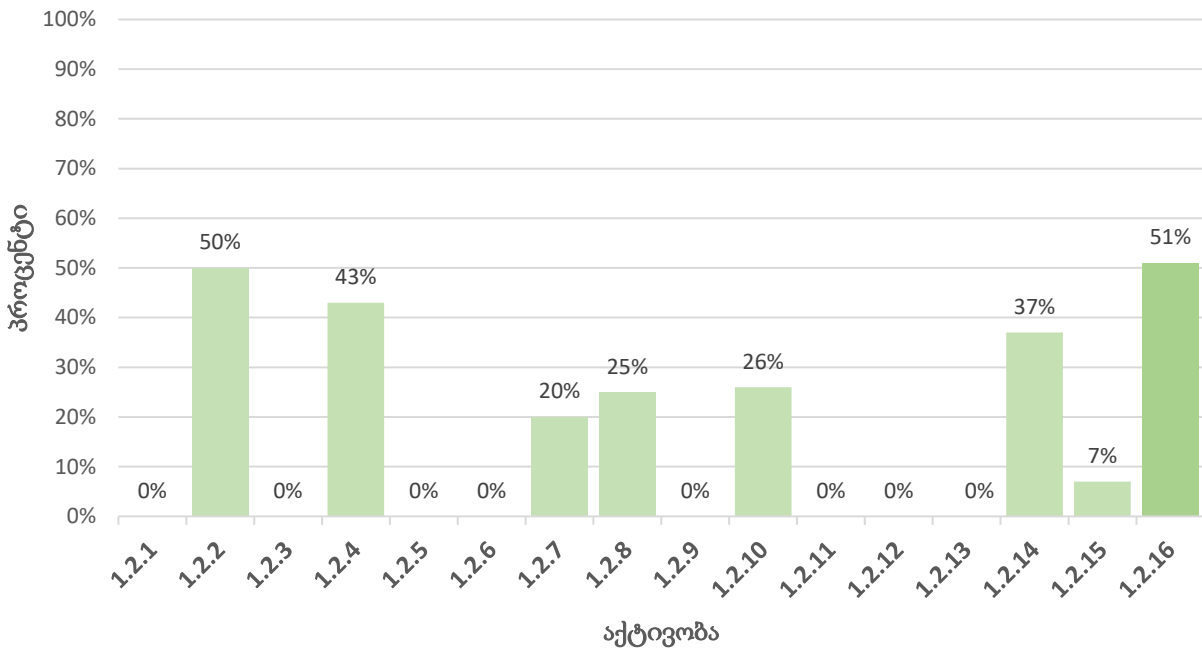
პროგრესი

1.2 ამოცანის ამოცანა 1.2-ის ფარგლებში გათვალისწინებული 16 აქტივობიდან:

- 7 აქტივობა ნაწილობრივ შესრულდა;
- 8 აქტივობა ჯერ არ დაწყებულა;
- 1 აქტივობა არის შეჩერებული.

ჯამში, მეორე ამოცანის პროგრესი 16%-ს შეადგენს. აქტივობები მიმდინარეობს ადმინისტრაციული ხარჯებით, საბიუჯეტო და დონორული დაფინანსებით. სამოქმედო გეგმის ფარგლებში 1.2 ამოცანის განსახორციელებლად გამოყოფილი 16 061 924 ლარიდან საანგარიშო პერიოდში დაიხარჯა 3 207 510 მლნ ლარი.

ამოცანა 1.2-ის აქტივობების განხორციელების პროგრესი

გადაადგილების ალტერნატიული საშუალებების განვითარების კუთხით აღსანიშნავია, რომ საანგარიშო პერიოდში ქ. ბათუმში მოეწყო საზოგადოებრივი ტრანსპორტის 13 ახალი გაჩერება. ფეხით გადაადგილების ინფრასტრუქტურის განვითარების კუთხით ქ. ბათუმში მოეწყო 12 168 მ² ტროტუარი, ქ. ფოთში კი - 11 000 მ² ტროტუარი.

ამოცანის 6 ძირითადი აქტივობის (ჭკვიანი შუქნიშნების სისტემის დიზაინის გაფართოება, ძველ ბათუმში ავტომობილების გადაადგილების შეზღუდვა, ავტობუსების სავალი ზოლების ქსელის გაფართოება და ავტობუსის კეთილმოწყობა, ველოსიპედისა და ტროტუარების მოწყობა/რეაბილიტაცია) განხორციელება ქ. ბათუმში დაგეგმილია პროექტის „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ ფარგლებში, რომელიც ხორციელდება გერმანიის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (KfW) ფინანსური მხარდაჭერით.

რისკები:

ქ. ბათუმში აზოტის დიოქსიდის ნორმაზე გადაჭარბებული კონცენტრაციის მიზეზია მოძველებული ავტოპარკი და ავტომობილების მზარდი რაოდენობა, განსაკუთრებით ტურისტულ სეზონსა და ტრანზიტული მიზნებისთვის. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ასს-ების გამონაბოლქვის კონტროლის ინტენსივობის გაზრდა და საავტომობილო საწვავის ხარისხის კონტროლის მუდმივობა, საჭიროა დამატებითი ძალისხმევა, სატრანსპორტო ნაკადების ეფექტური მართვისა და დაბალი ემისიის მქონე სატრანსპორტო საშუალებების გამოყენების წახალისების მიმართულებით. ჰაერის ხარისხის მდგრადი გაუმჯობესებისთვის აუცილებელია დარჩენილი აქტივობების სრული იმპლემენტაცია და დაგეგმილი ღონისძიებების ეფექტური განხორციელება.

გამოწვევას წარმოადგენს არასაკმარისი ფინანსური რესურსი, რაც განაპირობებს დეფიციტური და დონორული დაფინანსების მქონე აქტივობების შეზღუდულ პროგრესს.

შემდგომი ნაბიჯები:

2026 წელს 1.2 ამოცანის ფარგლებში გაგრძელდება გეგმით გათვალისწინებული შემდეგი აქტივობები:

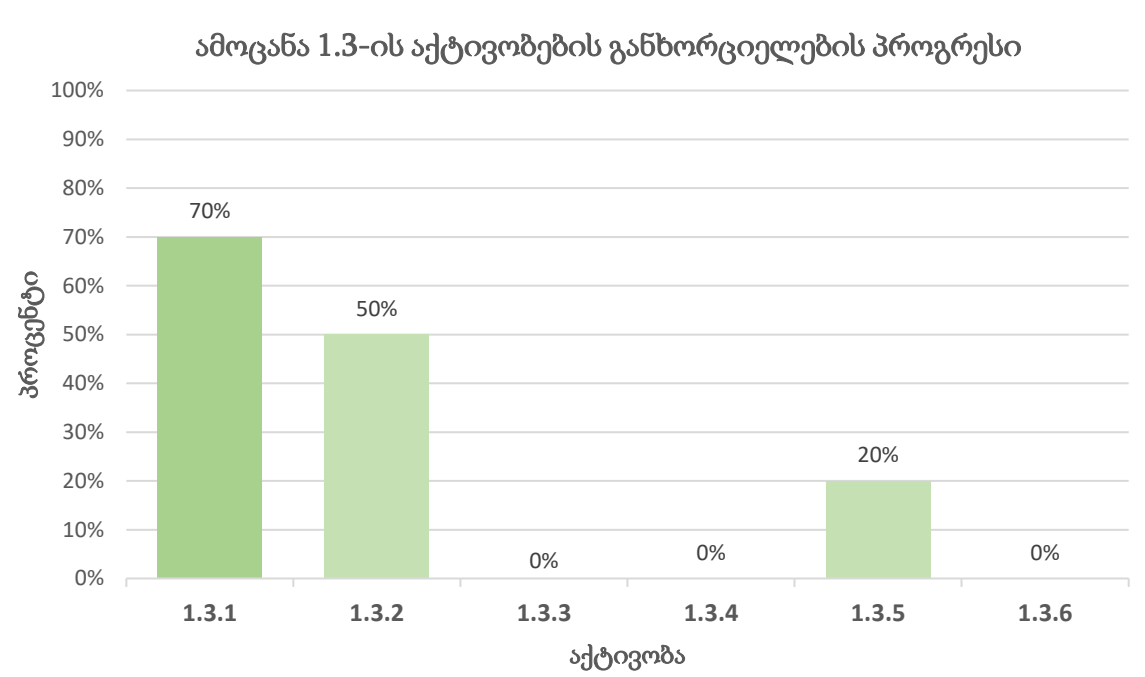
- გაგრძელდება შავი ზღვის ზონაში გზებზე ასს-ების გამონაბოლქვის კონტროლი;
- გაგრძელდება ინფრასტრუქტურული პროექტები, რომელთა მიზანია ფეხით და ველოსიპედით გადაადგილების ხელშეწყობა;
- გაიზრდება ელექტრომობილების დამტენების რაოდენობა და ელექტრომობილების პარკინგის და დამტენებით უზრუნველყოფის მიზნით მრავალბინიან მშენებლობაზე დაწესდება სტანდარტი.

დეტალური პროგრესი 1.3 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით

ამოცანა 1.3 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხისა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე ჰაერის დაბინძურების ზემოქმედების შეფასების გაუმჯობესება

პროგრესი

1.3 ამოცანის ფარგლებში დაგეგმილი 6 აქტივობიდან 2 ნაწილობრივ შესრულდა, 1 აქტივობა შესრულდა მეტწილად, ხოლო 3 აქტივობის შესრულება არ დაწყებულა. შესრულების პროგრესმა შეადგინა 28%. აქტივობების განხორციელებლად გათვალისწინებული 494,308 ლარიდან საანგარიშო პერიოდში დაიხარჯა 2,338 ლარი.

არამდგრადმა ფინანსურმა რესურსებმა და შესაბამისი ექსპერტიზის დეფიციტმა მნიშვნელოვნად შეზღუდა აღნიშნული აქტივობების განხორციელების შესაძლებლობა. ამ მიმართულებით პროგრესის მიღწევა დამოკიდებულია საერთაშორისო დონორული დაფინანსების მოპოვებასა და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობაზე.

საანგარიშო პერიოდში ევროკავშირის პროექტის მხარდაჭერით შეძენილი ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ავტომატური სადგური განთავსდა ქ. ფოთში, რომლის ამოქმედება განხორციელდება 2026 წლის მესამე კვარტალში. აგრეთვე, შავი ზღვის ზონაში ინდიკატორული გაზომვები ასევე ჩატარდა დაბა ურეკის, ქ. ხობისა და ქ. ბათუმის თითო-თითო ახალ წერტილებზე. საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა მოსამზადებელი სამუშაოები ეროვნული დონის ჰაერის ხარისხის მოდელირების სისტემის დანერგვისთვის. კერძოდ, ჩატარდა ტრენინგი ჰაერის ხარისხის რეგიონული მოდელების გამოყენებისა და საჭირო საბაზისო მონაცემების თაობაზე.

რისკები:

ჰაერის ხარისხის შეფასებისა და მისი გაუმჯობესებისთვის დაგეგმილი აქტივობების განხორციელება გარკვეულ გამოწვევებთან არის დაკავშირებული. განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ პროცესის წინსვლა მეტწილად დამოკიდებულია მდგრადი დაფინანსების უზრუნველყოფასა და კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვაზე, რაც მნიშვნელოვნად ზღუდავს საკუთარი რესურსებით თანამედროვე მეთოდოლოგიების დანერგვას.

შემდგომი ნაბიჯები:

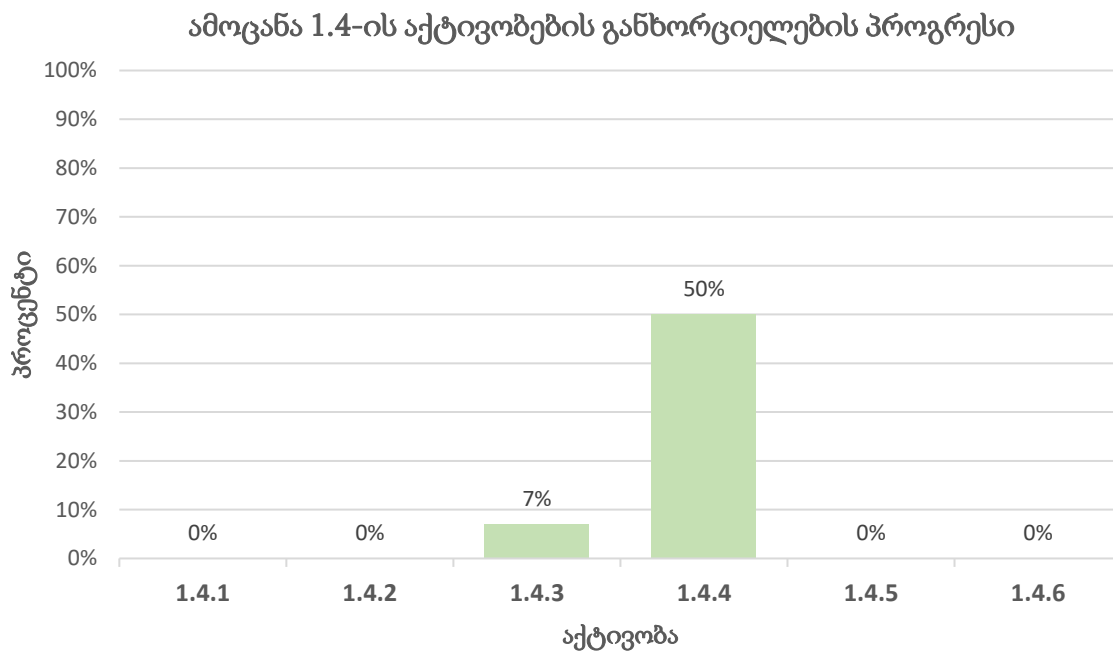
2026 წლის მესამე კვარტალში ამოქმედდება ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ახალი სადგური ქ. ფოთში. ევროკავშირის მხარდაჭერით დაინერგება ჰაერის ხარისხის მოდელირებისა და პროგნოზირების სისტემა, რომელიც დაფარავს შავი ზღვის ზონასაც. შესაბამისი ფინანსური რესურსების მოძიების შემთხვევაში, აგრეთვე განხორციელდება სხვა აქტივობებიც.

დეტალური პროგრესი 1.4 ამოცანის აქტივობებთან დაკავშირებით

ამოცანა 1.4 - შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის დაცვის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება

პროგრესი

ამოცანა 1.4-ის ფარგლებში დაგეგმილი 6 აქტივობიდან 2 შესრულდა ნაწილობრივ, ხოლო დანარჩენი 4 აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულა. აქტივობების შესრულების პროგრესმა კი შეადგინა 10%. აქტივობებზე გამოყოფილი 89 200 ლარიდან საანგარიშო პერიოდში ღონისძიებების განსახორციელებლად დაიხარჯა მხოლოდ ადმინისტრაციული თანხები.

ამოცანის ფარგლებში 2026 წლის იანვარი-ივნისის განმავლობაში ქ. ბათუმში დასაქმდა 60 მძღოლი, რომლებიც გადამზადნენ საერთაშორისო პროგრამებით განსაზღვრული

სტანდარტების შესაბამისად. დასაქმებულმა მძღოლებმა მათ შორის გაიარეს ეკომართვის ტრენინგი.

რისკები:

მნიშვნელოვანია საზოგადოების ფართო მასების ჩართულობა საგანმანათლებლო და ცნობიერების ასამაღლებელ აქტივობებში, გარდა ამისა სექტორული მიმართულებით მნიშვნელოვანია სამიზნე აუდიტორიის მოზიდვა.

შემდეგი ნაბიჯები

გაგრძელდება გეგმით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი ცნობიერების დონის ამაღლების ყველა აქტივობები. კერძოდ:

- მოეწყობა აქტივობები საგანმანათლებლო დაწესებულებების მოსწავლეებისთვის;
- შემუშავდება და გავრცელდება ჰაერის დაბინძურების საკითხებზე საინფორმაციო მასალები;
- ორგანიზებული იქნება მდგრადი მობილობის, სამშენებლო საქმიანობის პროცესში მტვრის ემისიების პრევენციისა და სასოფლო-სამეურნეო ნარჩენების ღია წვის მავნე ზემოქმედების შესახებ ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებები;
- ჩატარდება ტრენინგები საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მძღოლებისთვის ეკო მართვის წესების შესახებ.

გამოწვევები და რეკომენდაციები

შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების შემცირების პროცესში მრავალი გამოწვევა იკვეთება, რაც ამოცანების და ამოცანების ფარგლებში გათვალისწინებული აქტივობების სრულფასოვან განხორციელებას აფერხებს.

აზოტის დიოქსიდის (NO_2) გაფრქვევების შემცირების მხრივ, კვლავ მნიშვნელოვანი გამოწვევაა მოძველებული ავტოპარკი და ავტომობილების ზრდის ძალიან მაღალი ტემპი, რაც ამჟამად ჰაერის დაბინძურების ერთ-ერთი მთავარი წყაროა. მიუხედავად იმისა, რომ 35 აქტივობიდან სრულად მხოლოდ 1 აქტივობა შესრულდა და 17 მიმდინარეობს, ჯერ კიდევ 16 აქტივობა არ არის დაწყებული. ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამონაბოლქვის კონტროლი გაძლიერდა, თუმცა ტექნიკური ინსპექტირების გვერდის ავლის შემთხვევები მაინც ფიქსირდება, რაც პრობლემას კვლავ აქტუალურს ხდის. აზოტის დიოქსიდით დაბინძურების შემცირების კუთხით, ეკოლოგიური ტრანსპორტის წახალისება უმნიშვნელოვანესი საკითხია, განსაკუთრებით მაშინ როცა მსგავსი ტრანსპორტის (ჰიბრიდი, ელექტრო) წილი ავტოპარკში მცირეა, ხოლო იმპორტში მხოლოდ ერთ მეოთხედ ნაწილს მოიცავს. საჭიროა ჰიბრიდების, ელექტრომობილების და საზოგადოებრივი ტრანსპორტის მხარდაჭერის გაძლიერება, რათა შემცირდეს კერძო ავტომობილებზე დამოკიდებულება. აუცილებელია გეგმით განსაზღვრულ აქტივობებთან ერთად განხორციელდეს დამატებითი აქტივობები, მათ შორის აქტივობები, რომლებიც გაწერილია ქ. ბათუმის ინტეგრირებული მდგრადი ურბანული მობილობის გეგმასა და სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტებში.

სამშენებლო სექტორიდან დაბინძურების შესამცირებლად, რომელიც ქ. ბათუმში მყარი ნაწილაკების ძირითად ანთროპოგენულ წყაროს წარმოადგენს, აუცილებელია უკვე არსებული რეგულაციების აღსრულების პროცესის გაუმჯობესება, რისთვისაც უნდა მოხდეს სახედავად დეველო უწყების ადამიანური შესაძლებლობის გაძლიერება და მონიტორინგის მეთოდოლოგიის გაუმჯობესება.

მნიშვნელოვანია უფრო მეტი ყურადღება დაეთმოს ქუჩების სველი წესით დასუფთავებას მოწინავე ტექნოლოგიების გამოყენებით, რომლებიც უზრუნველყოფენ ქუჩის მორეცხვას/მორწყვას/დასველებას და მტვრის ნაწილაკების სრულ მოცილებას ქუჩების ზედაპირებიდან ან მათ დროებით ჩახშობას. საჭიროა სათანადო ადმინისტრაციული რესურსის გამოყოფა შესაბამისი ტექნიკის შესაძენად.

ჰაერის ხარისხის შეფასებისა და მისი ჯანმრთელობაზე გავლენის შეფასების მიმართულებით არასაკმარისი კვალიფიკაცია და არამდგრადი დონორული მხარდაჭერა მნიშვნელოვან დაბრკოლებას ქმნის, რის საპასუხოდაც საჭიროა დამატებითი კადრების მოზიდვა, არსებული კადრების გადამზადება და ფინანსური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა.

დასასრულს, შავი ზღვის ზონაში ჰაერის დაბინძურების შემცირების პროცესს მნიშვნელოვანი გამოწვევები აქვს, თუმცა სწორი კოორდინაციის, დამატებითი რესურსებისა და დროული ღონისძიებების გატარებით შესაძლებელია ჰაერის ხარისხის გაუმჯობესება და მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე არსებული რისკების შემცირება.

კონსოლიდირებული სტატუსანგარიში

#	აქტივობა	აქტივობის შედეგის ინდიკატორი		პასუხისმგებელი უწყება	შესრულების ვადა	სტატუსი	პროგრესი	მოკლე აღწერა	ფერი	ბიუჯეტი 2025-2027 (ლ)	ბიუჯეტის შესრულება 2026	გამოწვევები, რისკები, რეკომენდაციები (მოკლე აღწერა)
1.1.1	შავი ზღვის ზონაში არსებული საწარმოების ინსპექტირების რაოდენობის გაზრდა	1.1.1.1	შავი ზღვის ზონაში წელიწადში ჩატარებული სულ მცირე 200 ინსპექტირება	სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტი	2027 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - ნაწილობრივ შესრულდა	42%	2026 წლის 6 თვეში განხორციელდა 93 ობიექტის 93 ინსპექტირება, მათ შორის, 5 ობიექტის გარემოსდაცვით გადაწყვეტილების პირობების გეგმიური (კომპლექსური) შემოწმება. დასრულდა სს კორპორაცია ფოთის საზღვაო ნავსადგურის (2 გარემოსდაცვით გადაწყვეტილების პირობების) გეგმიური შემოწმება.		ადმინისტრაციული ხარჯი	ადმინისტრაციული ხარჯი	
1		1.1.1.2	შავი ზღვის ზონაში ჩატარებულია 3 საზღვაო პორტის/ტერმინალის ინსპექტირება									
1.1.2	ქ. ბათუმის ქუჩების სველი წესით დასუფთავება თანამედროვე მეთოდებით	1.1.2.1	რეგულარულად მორწყული-მორეცხილი ან/და მექანიკური ცოცხით (სვიპერით) დასუფთავებული სულ მცირე 15 ქუჩა	შპს სანდასუფთავე ბა/ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - ნაწილობრივ შესრულდა	5%	დაწყებულია ბაზრის კვლევა სველი წესით დასუფთავების ტექნიკის შესაძენად.		2,000,000	0	
2		1.1.2.2	შემენილი სულ მცირე 2 გზის გამწმენდი (ე.წ. სვიპერი)									
1.1.3	შავი ზღვის ზონაში მშენებლობის, დემონტაჟის და ამტვერებადი მასალების	1.1.3.1	ქ. ბათუმი - წელიწადში სულ მცირე 180 შემოწმება ქ. ფოთი - წელიწადში სულ	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ ბათუმის მუნიციპალური ინსპექცია	2027 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - ნაწილობრივ შესრულდა	43%	ამტვერებადი მასალის ტრანსპორტირების მონიტორინგის განხორციელების ფარგლებში, ქ. ბათუმში შემოწმდა -		ადმინისტრაციული ხარჯი	ადმინისტრაციული ხარჯი	

	ტრანსპორტირების დროს მტვრის ემისიების პრევენციის შესახებ რეგულაციების აღსრულების გაუმჯობესება		მცირე 30 შემოწმება	ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერია				12 ავტოსატრანსპორტო საშუალება, 72 სამშენებლო ობიექტი, ასევე დაფიქსირდა ბეტონში მანქანის გადაადგილებისას ბეტონის გზის სავალ ნაწილზე დაღვრის - 2 ფაქტი. ამტვერებადი მასალის სველი მეთოდის გარეშე დამუშავების ფაქტზე გაფრთხილება მიეცა 6 ფიზიკურ და იურიდიულ პირს. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152 ⁷ მუხლის დარღვევისთვის, რაც ითვალისწინებს ამტვერებადი მასალის გადაუხურავად ტრანსპორტირებას სატრანსპორტო საშუალებით, ქ. ფოთში ჩატარდა 48 შემოწმება და გამოყენებულ იქნა კანონმდებლობით განსაზღვრული სასაჩქერო სასჯელები.				
1.1.4	ქ. ბათუმში ამტვერებადი სამშენებლო მასალების განთავსების და რეალიზაციის შესახებ	1.1.4.1	საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152 ⁴ -ე მუხლში ცვლილებების შესაბამისი პროექტი, რომლითაც ამ მუხლის	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	2026 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - ნაწილობრივ შესრულდა	50%	მომზადდა და მიღებულ იქნა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში ცვლილების შეტანის შესახებ 2026 წლის 28 აპრილის N1523-Vმს-Xიმ3 კანონი, რომელიც 2026 წლის 1 ოქტომბრიდან		ადმინისტრაციული ხარჯი	ადმინისტრაციული ხარჯი	

[illegible]

1.1.5	ქ. ბათუმში მტერის ნაწილაკების გაფრქვევის შესამცირებლად ღია გრუნტით დაფარული სივრცეების რეაბილიტაცია გამწვანებით ან სხვა გზით	1.1.5.1	დარგულია 4000 ხე და 2000 ბუჩქი და გამწვანებული 10 ჰა ფართობის ტერიტორია	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიის ა(ა)იპ გამწვანებისა და ლანდშაფტური დაგეგმარების სამსახური	2027 წლის IV კვარტალი	განხორციელდა	100%	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე უწყვეტად ხორციელდება გამწვანების სამუშაოები, არსებული სივრცეების გაფართოება, მოვლა/პატრონობა, ახალი მწვანე სივრცეების და სარეკრეაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა. საანგარიშო პერიოდში გამწვანდა ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის 1.6 ჰა ფართობი ტერიტორია. დაირგო 5170 ბუჩქოვანი და 889 ახალი ხე-მცენარე;		1,290,000	322,987	რისკებს წარმოადგენს გლობალური დათბობა, მძიმე მეტეოროლოგიური პირობები, ხე-მცენარეების მექანიკური დაზიანება.
1.1.6	შავი ზღვის ზონის გაზიფიცირებულ დასახლებებში სკოლამდელი აღზრდის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებებში ი შეშის მოხმარებიდან ამოღება უფრო სუფთა ენერგიის გამოყენების გზით	1.1.6.1	შავი ზღვის ზონის შესაბამისი მუნიციპალიტეტის 6 სკოლამდელი აღზრდისა და არანაკლებ 2 ზოგადი განათლების დაწესებულების რეაბილიტაციის შედეგად დამონტაჟებული ა უფრო სუფთა ენერგიაზე (მაგ. ბუნებრივ აირზე) მომუშავე გათბობის სისტემა	საქართველოს ინფრასტრუქტურის სამინისტრო	2026 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - მეტწილად შესრულდა	97%	ქ.ბათუმში მიმდინარეობს N4 და N5 საჯარო სკოლების, ასევე ქ.ბათუმის N3, N12, N26 და ხელვაჩაურის მუნიციპალიტეტის სოფ. ფერიის, სოფ. მახინჯაურის და სოფ. ორთაბათუმის საბავშვო ბაღების სამშენებლო/სარეაბილიტაციო სამუშაოები. აღნიშნულ ობიექტებზე სამშენებლო/სარეაბილიტაციო სამუშაოების ფიზიკური პროგრესი მერყეობს 90%-დან - 100%-მდე. პროგრესის		29,437,984	6,075,233	საანგარიშო პერიოდში გამოვლინდა შემდეგი გამოწვევები: ინდიკატორის შესრულების მიზნით, 2025 წლის ანგარიშში, წარმოდგენილი იყო ინფორმაცია ქ. ფოთსა და ქ. ბათუმში მიმდინარე პროექტების შესახებ. კერძოდ, ინდიკატორის შესრულების აღწერილობით ნაწილში ანგარიშგება განხორციელდა ქ. ფოთის №10, №11 და №16, აგრეთვე, ქ. ბათუმის №18 და №23 საბავშვო ბაღებთან

								მაჩვენებელი 97% წარმოადგენს პროექტების მიმდინარე პროგრესის საშუალო მაჩვენებელს. სამშენებლო/სარეაბილიტაციო სამუშაოები დასრულდება 2026 წელს.შედეგად, საგანმანათლებლო დაწესებულებები უზრუნველყოფილები იქნებიან ბუნებრივ გაზზე მომუშავე გათბობის სისტემებით.			დაკავშირებით. აღნიშნულ პროექტების განხორციელებასთან მიმართებით გამოვლინდა გარკვეული გამოწვევები და შეიცვალა არსებული მდგომარეობა: ქ. ფოთის პროექტებზე გაფორმებული ხელშეკრულება შეწყდა, ხოლო ქ. ბათუმის №18 და №23 საბავშვო ბაღებზე გამოცხადებულია რეტენდერი და ამჟამად მიმდინარეობს შესაბამისი პროცედურები. შესაბამისად, აღნიშნულ საბავშვო ბაღებთან დაკავშირებული სამუშაოები სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ ვადებში ვეღარ მოესწრება. თუმცა, აქტივობის შედეგის ინდიკატორის მიღწევა შესაძლებელია სხვა პროექტების ფარგლებში, რომლებიც ამჟამად მიმდინარეობს შავი ზღვის ზონაში. შესაბამისად, წინამდებარე ანგარიშში წარმოდგენილი
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

23

											პროექტების სამშენებლო- სარეაბილიტაციო სამუშაოების მიმდინარეობას, შესაბამისი ინფორმაცია წარმოდგენილია ანგარიშის „მოკლე აღწერის“ კელში. აქტივობით გათვალისწინებული პროექტების საბიუჯეტო კოდებია: 25050104 (სკოლა) და 250502 (ბაღი).
1.1. 7	საზღვაო ტერმინალებში ე.წ. ნაყარი ტვირთების დასაწყობების, ჩატვირთვა- ჩამოტვირთვისა და ტრანსპორტირები ს არსებული პრაქტიკის შესწავლა და რეკომენდაციების შემუშავება ამტვერების შესამცირებლად	1.1.7. 1	შესაბამისი კვლევის ანგარიში	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		50,000	
1.2. 1	საქართველოში ევრო VI საწვავის ხარისხის სტანდარტის დასაწერად შესამღებლობები ს შეფასება და მოსამზადებელი სამუშაოების განხორციელება	1.1.2. 1	შემუშავებული ნორმატიული აქტების პროექტები საქართველოს მთავრობის N124 დადგენილებაში (31.12.2004) და N238 დადგენილებაში (28.12.2005)	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	2026 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		ადმინისტრაცი ული ხარჯი	

			ცვლილებების შეტანის შესახებ									
1.2. 2	ზოგიერთ თხევად საწვავში გოგირდის შემცველობის განსაზღვრის მეთოდების დანერგვა საქართველოში	1.2.2. 1	დამტკიცებული ნორმატიული აქტი „ტექნიკური რეგლამენტის - ზოგიერთ თხევად საწვავში გოგირდის შემცველობის ზღვრული მნიშვნელობების დადგენის შესახებ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის #256 დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის შესახებ	საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო / გარემოსა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის დეპარტამენტი	2025 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	50%	სინჯების აღების სისტემის შესაქმნელად და ანალიზის მეთოდების დასადგენად შემუშავებულია "ტექნიკური რეგლამენტის – ზოგიერთ თხევად საწვავში გოგირდის შემცველობის ზღვრული მნიშვნელობების დადგენის შესახებ დამტკიცების თაობაზე" საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 25 მაისის №256 დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ პროექტი. დაინტერესებული უწყებების ჩართულობით მიმდინარეობს პროექტის საბოლოო ვერსიის ჩამოყალიბება.		ადმინისტრაცი ული ხარჯი	ადმინისტრაცი ული ხარჯი	
1.2. 3	შავი ზღვის ზონაში გზებზე ასს-ების გამონაბოლქვის კონტროლის ინტენსივობის გაზრდა	1.2.3. 1	შავი ზღვის ზონაში მოქმედებს ასს- ების გამონაბოლქვის გამზომი საველე საზომი მოწყობილობით აღჭურვილი დამატებით სულ მცირე 1 ეკიპაჟი	სსდ გარემოსდაცვი თი ზედამხედველ ობის დეპარტამენტი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულა	0%	2026 წლის 6 თვეში ასს-ების გამონაბოლქვის კონტროლის მიზნით ეკიპაჟის დამატება არ განხორციელებულა		113,800	0	
1.2. 4	შავი ზღვის ზონაში საავტომობილო	1.2.4. 1	შავი ზღვის ზონის ფარგლებში	სსდ გარემოსდაცვი თი	2027 წლის IV	მიმდინარე - ნაწილობრი	43%	2026 წლის 6 თვეში საავტომობილო საწვავის სინჯების		60,000	0	

	საწვავის ხარისხის კონტროლის განხორციელება		ყოველწლიურად აღებული საწვავის (ბენზინი, დიზელი) სულ მცირე 10 სინჯი და ჩატარებული ლაბორატორიუ ლი ანალიზი	ზედამხედველ ობის დეპარტამენტი	კვარტალ ი	3 შესრულდა		აღება არ განხორციელებულა				
1.2. 5	შავი ზღვის ზონაში საზღვაო საწვავის, მძიმე საწვავის და გაზოილის ხარისხის კონტროლის განხორციელება	1.2.5. 1	შავი ზღვის ზონის ფარგლებში 2026- 2027 წლებში ყოველწლიურად საზღვაო საწვავის ხარისხის მოქმედ კანონდებლობას თან შესაბამისობის შემოწმება განხორციელდებ ა საქართველოს ნავსადგურებში შემოსული გემების 10%-ში	სსდ გარემოსდაცვი თი ზედამხედველ ობის დეპარტამენტი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		ადმინისტრაცი ული ხარჯი		
		1.2.5. 2	შავი ზღვის ზონის ფარგლებში 2026- 2027 წლებში ყოველწლიურად აღებული მძიმე საწვავის და გაზოილის სულ მცირე 10 სინჯი და ჩატარებული ლაბორატორიუ ლი ანალიზი									
1.2. 6	ქ. ბათუმში ქუჩისა და საგზაო ინფრასტრუქტურ ის დიზაინის თანამედროვე	1.2.6. 1	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტ ის საკრებულოსთვის წარდგენილი დადგენილების	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		ადმინისტრაცი ული ხარჯი		

	სტანდარტების შემუშავება		პროექტი ქუჩისა და საგზაო ინფრასტრუქტუ რის დიზაინის სტანდარტების დამტკიცების თაობაზე									
1.2. 7	ჭკვიანი შუქნიშნების სისტემის დიზაინის გაფართოება ქ. ბათუმში ჰაერის რეალური მდგომარეობის გათვალისწინების მიზნით	1.2.7. 1	დაგეგმვის პროცესში არსებულ ტრანსპორტის კონტროლისა და კოორდინაციის სისტემაში ინტეგრირებული ა მოდული ჰაერის რეალური მდგომარეობის გასათვალისწინე ბლად	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	20%	ლონისძიების განხორციელება დაგეგმილია KfW-ის ფინანსური მხარდაჭერით მიმდინარე პროექტის - „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ - ფარგლებში, რომლის საერთო ბიუჯეტი შეადგენს 16 მლნ ევროს, მათ შორის 15 მლნ ევრო - შელავათიანი სესხი, ხოლო 1 მლნ ევრო - გრანტი. საანგარიშო პერიოდში გაფორმდა ბათუმის სატრანსპორტო მოდელის განახლებისა და სატრანსპორტო სცენარების მოდელირების საკონსულტაციო ხელშეკრულება. ამასთან, მიმდინარეობდა პროექტის აღმასრულებელი კონსულტანტის შერჩევის პროცესი. ჭკვიანი შუქნიშნების სისტემის დიზაინის გაფართოება განხორციელდება პროექტის შემდგომ ეტაპზე. შესაბამის სასესხო		400,000	0	

								ხელშეკრულებას გერმანიისა და საქართველოს მთავრობებს შორის ხელი მოეწერა 2024 წელს, ხოლო 2025 წელს ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიასა და KFW-ს შორის გაფორმდა განსაკუთრებული შეთანხმება.				
1.2. 8	ძველ ბათუმში ავტომობილების გადაადგილების შეზღუდვა	1.2.8. 1	ძველ ბათუმში სულ მცირე ერთ ქუჩაზე შეზღუდულია ავტომობილების გადაადგილება	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2026 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	25%	ლონისძიების განხორციელება დაგეგმილია GIZ-ის მხარდაჭერით მიმდინარე პროექტის - „მდგრადი ურბანული განვითარება საქართველოში“ (SUD) - ფარგლებში. პროექტი ითვალისწინებს ზვიად გამსახურდიასა და ქუთაისის ქუჩების მიმდებარე ტერიტორიაზე საჯარო სივრცეების საპილოტე მოწყობას, მათ შორის სამეზობლო და სათამაშო სივრცის შექმნას კომახიდის ქუჩის შესახვევში, საჩრდილობლის მოწყობას ზუბალაშვილის ქუჩაზე და ზვიად გამსახურდიას ქუჩის შესაბამის მონაკვეთზე ავტომობილების გადაადგილების შეზღუდვას. 2026 წლის პირველი ექვსი თვის განმავლობაში მომზადდა საპროექტო გეგმის პირველადი		150,905	დაზუსტდება 2026 წლის დასასრულს	

								ვერსია და მიმდინარეობდა მისი შეთანხმების პროცესი.				
1.2. 9	ქ. ბათუმში ავტობუსების სავალი ზოლების ქსელის გაფართოება	1.2.9. 1	ქ. ბათუმში მოწყობილი ავტობუსების სავალი ზოლი სულ მცირე 3 ქუჩაზე	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულა	0%	ლონისძიების განხორციელება დაგეგმილია KfW-ის ფინანსური მხარდაჭერით მიმდინარე პროექტის - „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ - ფარგლებში. პროექტი ითვალისწინებს შერჩეული სატრანსპორტო დერეფნების ეკოლოგიურად მდგრადი გადაადგილების პრინციპების შესაბამისად დაგეგმარებას (EcoMobility), რათა გაუმჯობესდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტისა და არამოტორიზებული გადაადგილების საშუალებების გამოყენება და უსაფრთხოება. ავტობუსების სავალი ზოლის მოწყობა უნდა განხორციელდეს სამ დერეფანში: 1) ჭავჭავაძე-აბუსერიძის ქუჩა; 2) ალმაშენბელი- კობალაძის ქუჩა; 3) გორგილაძე- ბარათაშვილის ქუჩა. საანგარიშო პერიოდში მიმდინარეობდა შესაბამისი		100,000	0	

								საკონსულტაციო შეხვედრები.				
1.2. 10	ქ. ბათუმში ავტობუსის გაჩერებების კეთილმოწყობა	1.2.1 0.1	მოწყობილი სულ მცირე 50 გაჩერება	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	26%	საანგარიშო პერიოდში ქუჩების რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში მოეწყო 13 ახალი გაჩერება.		1,000,000	239,000	
1.2. 11	შავი ზღვის ზონაში ველოსიპედით გადაადგილების ინფრასტრუქტურ ის გაუმჯობესება	1.2.1 1.1	შავი ზღვის ზონაში მოწყობილი ახალი ველობილიკები ქ. ფოთი - 3 კმ ქ. ბათუმი - 2.3 კმ	ქ. ფოთის მუნიციპალიტ ეტის მერია/ქ. ბათუმის მუნიციპალტე ტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება დაგეგმილია პროექტის „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ ფარგლებში. ახალი ველობილიკების მოწყობა მოხდება ავტობუსების სავალი ზოლის მოწყობასთან ერთად. ქ. ფოთში მიმდინარეობს ველობილიკების მოწყობის დაგეგმვა და მისი გათვალისწინება მიმდინარე ინფრასტრუქტურულ პროექტებში.		2,690,000	0	გამოწვევაა ქ. ბათუმის ნაწილში ვიწრო ქუჩების არსებობა, რაც ზღუდავს ველობილიკების მოწყობის შესაძლებლობას.
1.2. 12	შავი ზღვის ზონაში ველოსიპედის პარკირების პუნქტების მოწყობა	1.2.1 2.1	შავი ზღვის ზონაში მოწყობილი ველოსიპედის პარკირების ახალი პუნქტების რაოდენობა ქ. ფოთი - 5 პუნქტი ქ. ბათუმი - 3 პუნქტი ქ. ზუგდიდის - 2 პუნქტი	ქ. ფოთის მუნიციპალიტ ეტის მერია ქ. ბათუმის მუნიციპალტე ტის მერია ქ. ზუგდიდის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	ქ. ბათუმში ველობილიკების მოწყობა განხორციელება დაგეგმილია პროექტის „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ ფარგლებში. ველობილიკების მოწყობა ასევე გათვალისწინებულია ქ. ბათუმში ნიკოლაძის სანაპიროს კეთილმოწყობის მიმდინარე სამუშაოს		75,000	0	

								ფარგლებში. მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით მიმდინარეობს შესაბამისი კონსულტაციები.				
								ქალაქ ფოთში მიმდინარეობს ველობილიკების მოწყობის ადგილების იდენტიფიცირებისა და განთავსების კონცეფციის შემუშავება, სამუშაოების დაგეგმვა და მისი გათვალისწინება მიმდინარე ინფრასტრუქტურულ პროექტებში. ქალაქ ზუგდიდში საანგარიშო პერიოდში ველოსიპედის პარკირების პუნქტების მოწყობა არ მომხდარა.				
1.2. 13	ქ. ბათუმში ველოსიპედების გაქირავების ქსელის გაფართოება	1.2.1 3.1	მუნიციპალური ველოსიპედების გაქირავების ქსელის სულ მცირე 5 ახალი პუნქტი	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალი	არ დაწყებულია	0%	მოცემულ საკითხთან დაკავშირებით მიმდინარეობს მუშაობა/კონსულტაციები.		150,000	0	
1.2. 14	შავი ზღვის ზონაში ფეხით გადაადგილების დამატებითი ინფრასტრუქტურის მოწყობა/რეაბილიტაცია	1.2.1 4.1	შავი ზღვის ზონაში განახლებული ტროტუარი: ქ. ფოთი - 60 000 მ² ქ. ბათუმი - 10 000 მ²	ქ. ფოთის მუნიციპალიტეტის მერია ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - ნაწილობრივ შესრულდა	37%	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის ა(ა)იპ „საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველოს“ მიერ ტროტუარების კეთილმოწყობის სამუშაოები ეტაპობრივად ხორციელდება. საანგარიშო პერიოდში, ქუჩების		11,000,000	2,968,510	

								რეაბილიტაციის პროგრამის ფარგლებში, კეთილმოეწყო 12 168 კვ. მ ტროტუარი. სამუშაოები დაფინანსდა შესაბამისი პროგრამის ბიუჯეტიდან.				
								2026 წლის იანვარი- ივნისის მდგომარეობით ქალაქ ფოთში მოეწყო დაახლოებით 11 000 მ² ტროტუარი.				
1.2. 15	შავი ზღვის ზონაში ელექტრომობილ ების სწრაფი დამტენების რაოდენობის გაზრდა	1.2.1 5.1	შავი ზღვის ზონაში დამატებული ელექტრომობილ ების დამტენების ახალი პუნქტების რაოდენობა ქ. ბათუმი - 50 პუნქტი ზუგდიდი - 2 პუნქტი ქ. ფოთი - 2 პუნქტი	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი ვ შესრულდა	7%	საანგარიშო პერიოდში დაიწყო ქ. ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებული 43 ლოკაციის დეტალური შესწავლა და ანალიზი. აღნიშნული პროცესის დასრულების შემდეგ დაგეგმილია შესაბამისი აუქციონის გამოცხადება. ქ. ფოთში მიმდინარეობს ელექტრომობილების კიდევ ერთი დამტენის განთავსების დაგეგმვის პროცესი.		210,000	0	
1.2. 16	შავი ზღვის ზონის საერთაშორისო მნიშვნელობის გზებზე სატვირთო ტრანზიტული ავტომობილების ემისიის	1.2.1 6.1	გახსნილი სულ მცირე ერთი შემოწმების პუნქტი	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტო	2026 წლის IV კვარტალ ი	შეჩერებულ ია	51%	სსიპ სახმელეთო ტრანსპორტის სააგენტომ, შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეგიონალურ სამსახურებთან კოორდინაციაში, შეარჩია სტრატეგიული ადგილები		112,219		

	კონტროლის დანერგვა							საერთაშორისო მნიშვნელობის გზებზე, მათ შორის აჭარის რეგიონში, სადაც უნდა განხორციელდეს „გზისპირა ზონებში“ ავტოსატრანსპორტო საშუალებების საგზაო ინსპექტირება. ვინაიდან პირველ ეტაპზე დაგეგმილია ქვეყნის სხვადასხვა ტერიტორიაზე ორი ინსპექტირების პუნქტის მოწყობა, პრიორიტეტის მიხედვით მომავალი წლებისთვის გადაიდო ქობულეთის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განსახორციელებელი პროექტი.				
1.3. 1	შავი ზღვის ზონაში ატმოსფერული ჰაერის ხარისხის ავტომატური მონიტორინგის ქსელის გაფართოება	1.3.1. 1	ქ. ფოთში განთავსებული ერთი ახალი ავტომატური სადგური	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2026 წლის IV კვარტალი	მიმდინარე - მეტწილად შესრულდა	70%	საანგარიშო პერიოდში ქ. ფოთში ჰაერის ხარისხის მონიტორინგის ახალი ავტომატური სადგურების განთავსებისთვის მოძიებული ადგილები სსიპ გარემოს ეროვნულ სააგენტოს კუთვნილებაში გადმოეცა. გაეროს განვითარების პროგრამის (UNDP) მიერ სადგურების შესაძენად ევროკავშირის პროექტის „ჰაერის ხარისხი მოქალაქეთა უკეთესი		272,141	0	

								ჯანმრთელობისთვის“ ფარგლებში გამოცხადებულ ტენდერში გამარჯვებულმა კომპანიამ, ქ. ფოთში დაამონტაჟა სადგური, რომლის ამოქმედება განხორციელდება 2026 წლის მესამე კვარტალში.				
1.3. 2	შავი ზღვის ზონაში ინდიკატორული მონიტორინგის გაფართოება	1.3.2. 1	ხორციელდება ინდიკატორული გაზომვები დამატებით სულ მცირე 3 წერტილში	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	50%	საანგარიშო პერიოდში შავი ზღვის ზონაში ინდიკატორული გაზომვების წერტილების რაოდენობა გაიზარდა 22-დან 25-მდე. კერძოდ, გაზომვები ორ ეტაპად (მარტი, ივნისი) ჩატარდა დამატებით დაბა ურეკის (ურეკის პარკში), ქ. ხობისა (ხობის მუნიციპალიტეტის მერიასთან) და ქ. ბათუმის (მაიაკოვსკის ქ. N4-ის მიმდებარედ) თითო-თითო წერტილებზე.		12,910	2,338	
1.3. 3	VOC/BTEX-ის ავტომატური მონიტორინგის განხორციელება ქ. ბათუმში ბათუმის ნავთობტერმინალ იდან ემისიების შესაფასებლად	1.3.3. .1	დადასტურებულ ი საათობრივი ანალიზის შედეგებისა და მეტეოროლოგიუ რი პარამეტრების მონაცემები	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		49,257	0	
1.3. 4	შავი ზღვის ზონისთვის ემისიების ინვენტარიზაციის განახლება	1.3.4. 1	განახლებული ინვენტარიზაცია	გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტრო/ გარემოსა და	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია		30,000	0	აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დაფინანსების მომიებაზე.

				კლიმატის ცვლილების დეპარტამენტი								
1.3. 5	ჰაერის ხარისხის მოდელირების დანერგვა ურბანულ დონეზე შავი ზღვის ზონაში	1.3.5. 1	შემუშავებული და გააქტიურებული ჰაერის ხარისხის მოდელი	სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტო	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი ვ შესრულდა	20%	ევროკავშირის პროექტის "ჰაერის ხარისხი მოქალაქეთა უკეთესი ჯანმრთელობისთვის" ფარგლებში 2026 წლის ივნისის თვეში უცხოელი ექსპერტების მიერ ჩატარდა ონლაინ ტრენინგი ჰაერის ხარისხის რეგიონული მოდელების გამოყენებისა და საჭირო საბაზისო მონაცემების თაობაზე.		100,000	0	გამოწვევას წარმოადგენს ჰაერის ხარისხის მოდელირების სფეროში კვალიფიკაციის ნაკლებობა, რისთვისაც საჭიროა სსიპ გარემოს ეროვნული სააგენტოს სპეციალისტების გადამზადება. ასევე, აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დონორული დაფინანსების უზრუნველყოფასა და საერთაშორისო ექსპერტების ჩართულობაზე.
1.3. 6	ქ. ბათუმის მოსახლეობის ექსპოზიციის შეფასება მავნე ნივთიერებების ჭარბი კონცენტრაციების ადმი	1.3.6. 1	შესაბამისი კვლევის ანგარიში	სსიპ დაავადებათა კონტროლისა და საზოგადოებრ ივი ჯანმრთელობი ს ეროვნული ცენტრი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულა	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულა.		30,000	0	აქტივობის განხორციელება დამოკიდებულია დაფინანსების მომიებაზე.
1.4. 1	შავი ზღვის ზონაში ჰაერის დაცვის საკითხებზე საზოგადოების ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებების განხორციელება საგანმანათლებლ ო	1.4.1. 1	ჩატარებული სულ მცირე 2 ღონისძიება	სსიპ გარემოსდაცვი თი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულა	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულა.		60,000	0	

	დაწესებულებები სთვის											
1.4. 2	ჰაერის ხარისხის საკითხებზე ცნობიერების ამაღლების მასალების შემუშავება	1.4.2. 1	მომზადებული სულ მცირე ერთი ვიდეომასალა	სსიპ გარემოსდაცვი თი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2027 წლის IV კვარტალ ი	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია.		19,200	0	
		1.4.2. 2	მომზადებული სულ მცირე ერთი საინფორმაციო მასალა და გავრცელებული 700 ერთეული									
1.4. 3	მდგრადი მობილობის შესახებ კამპანიის ჩატარება ქ. ბათუმში	1.4.3. 1	ჩატარებული კამპანია	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	7%	ღონისძიება განხორციელდება პროექტის - „მდგრადი ურბანული მობილობა ბათუმში“ - ფარგლებში.		ადმინისტრაცი ული ხარჯი		
1.4. 4	შავი ზღვის ზონაში შიდასაქალაქო ავტობუსის მძღოლების ცნობიერების ამაღლება ეკო მართვის წესების შესახებ	1.4.4. 1	შავი ზღვის ზონაში შიდასაქალაქო ავტობუსის მძღოლებს გავლილი აქვს ეკო-მართვის ტრენინგი	ქ. ბათუმის მუნიციპალიტ ეტის მერია ზუგდიდის მუნიციპალიტ ეტის მერია ქ. ფოთის მუნიციპალიტ ეტის მერია	2027 წლის IV კვარტალ ი	მიმდინარე - ნაწილობრი 3 შესრულდა	50%	მძღოლთა გადამზადება რეგულარულად ხორციელდება საერთაშორისო პროგრამებით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისად. საანგარიშო პერიოდში დასაქმდა 60 მძღოლი, რომელთაგან თითოეულმა გაიარა ეკომართვის ტრენინგი. ქ. ფოთსა და ქ. ზუგდიდში მიმდინარეობს მოსამზადებელი სამუშაოები შესაბამისი ტრენინგების ჩასატარებლად.		ადმინისტრაცი ული ხარჯი	ადმინისტრაცი ული ხარჯი	ეკო მართვის ტრენინგი გავლილი აქვს ქ. ბათუმის მუნიციპალური ტრანსპორტის თითოეულ მძღოლს, საჭიროებიდან გამომდინარე ან/და ახალი კადრების დამატების შემთხვევაში მოხდება მძღოლების ხელშეორედ მომზადება/გადამზად ება.
1.4. 5	ქ. ბათუმში სამშენებლო სექტორის	1.4.5. 1	ჩატარებული სულ მცირე 1	სსიპ გარემოსდაცვი თი	2027 წლის IV	არ დაწყებულია	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულია.		10,000	0	

	ოპერატორების ცნობიერების ამაღლება სამშენებლო საქმიანობის პროცესში მტვრის ემისიების პრევენციის არსებული რეგულაციების და მეთოდების შესახებ		ტრენინგი სამშენებლო სექტორის ოპერატორებისთვის	ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	კვარტალი							
		1.4.5. 2	მომზადებული სულ მცირე ერთი საინფორმაციო მასალა და ქალაქში არსებულ სამშენებლო მოედნებზე გავრცელებული სულ მცირე 100 ერთეული									
1.4. 6	ცნობიერების ასამაღლებელი ღონისძიებების ჩატარება სასოფლო-სამეურნეო ნარჩენების ღია წვის მავნე ზემოქმედების შესახებ	1.4.6. 1	ჩატარებული სულ მცირე 2 ცნობიერების ამაღლების ღონისძიება	სსიპ გარემოსდაცვითი ინფორმაციისა და განათლების ცენტრი	2027 წლის IV კვარტალი	არ დაწყებულა	0%	აქტივობის განხორციელება არ დაწყებულა.		ადმინისტრაციული ხარჯი		